

Architektoniczne znaki w naturalnym krajobrazie

Architectural signs in a natural landscape

Less is more – hasło Miesa van der Rohe uzmysławia sens wiary w doskonałość architektury prostych brył. Ta lapidarnie wyrażona idea-teoria inspirowała pokolenie modernistów. Dziś wspiera wyznawców minimalizmu. W tym duchu tworzy swoją architekturę Alberto Campo Baeza. W zbiorze jego realizacji mieszczą się dwa jednorodzinne domy, wolno stojące w naturalnym krajobrazie Hiszpanii – Willa Belvedere i Dom Guerrero. Forma obydwu budowli jest efektem kompozycji stworzonej z dwóch prostopadłościennych brył.

Willę Belvedere zrealizowano w 2000 r. w miejscu na obrzeżach Madrytu. Architektura tego domu odczytywana jest nade wszystko poprzez betonowy prostopadłościan, usytuowany w pozycji leżącej, wtopiony w naturalne terenowe wyniesienie. Ta „ciężka” masywna bryła dominuje w całej kompozycji. Pełni ona bowiem rolę bazy, na której ustawiony jest właściwy „belweder” – „lekki” szklany prostopadłościan, delikatne zadaszenie wsparte na kilku metalowych słupkach, mieszczące niewielkie pomieszczenie wydzielone wielkimi taflami szkła.

Wnętrze betonowej bryły, jednopoziomowa kondygnacja, realizuje program użytkowy zgodny z funkcjami codzienności domu rodzinnego. Stąd jednobiegowe schody prowadzą do owego „belwederu”, przeszklonego pokoju widokowego sąsiadującego z odkrytym basenem. Z tego poziomu rozpościera się niczym

Less is more – Mies van der Rohe’s slogan demonstrates the sense of faith in the perfection of the architecture of simple forms. Such a concise idea-theory inspired the generation of modernists. These days, it supports the followers of minimalism. Alberto Campo Baeza creates his architecture in this spirit. His collection of implementations includes two detached houses in the natural landscape of Spain – Belvedere Villa and Guerrero House. The form of both edifices is the effect of a composition consisting of two quadratic prisms.

Belvedere Villa was implemented in 2000 on the outskirts of Madrid. The architecture of this house is interpreted mainly through a lying concrete quadratic prism interblended with a natural elevation. This “heavy” solid dominates the entire composition. It acts as the basis of the proper “belvedere” – a “light” glass quadratic prism, delicate roofing supported by several metal poles, with a small room assigned by large glass planes.

The interior of the concrete solid, a one-level storey, realizes an utilitarian programme in accordance with the everyday functions of a family home. Single stairs lead from here to “the belvedere”, a glassed-in view room neighbouring on an outdoor swimming pool. This level has an unlimited view of

nieograniczony widok na okolicę. Ów zamysł kojarzyć się może z corbusierską ideą „ogrodu na dachu”.

Dom Guerrero zrealizowano w 2006 roku w Kadyksie. Tu architektoniczna forma także jest efektem gry dwóch prostopadłościannów. Większy z nich jawi się jako wysoki, masywny biały mur wyznaczający granice przestrzeni prywatnej wydzielonej z porośniętej trawą równiny. Drugi mniejszy prostopadłościan, właściwy dom postawiony jest we wnętrzu okalającego muru. Dom otwierają się ku otaczającym go patiom-ogrodom, gdzie mieszczą się zawłaszczone motywy przyrody: kamienie, rośliny, woda...

Wycięcia w otwartym ku niebu murze granicznym umożliwiają wzrokowy kontakt z otaczającym krajobrazem. Kompozycja architektoniczna tych dwóch brył jak wydaje się została podporządkowana stworzeniu przestrzeni bezpiecznej, intymnej, spokojnej, przytulnej. Możliwe stało się to dzięki nie nachalnej geometrii formy, wszechobecnej neutralnej bieli, delikatnej grze światła i cieni.

W panującym pluralizmie stylistycznym architektura minimum wydaje się być efektem tęsknoty za architekturą prostą będącą synonimem stylu intelektualnego i eleganckiego. Tę ideę można też odbierać jak protest przed nadmiarem kształtów nierzadko wymuszonych presją komercji.

Obydwie budowle prezentują ortodoksyjny racjonalizm i tendencje minimalistyczne. Podstawą jest czytelność geometrii układu, oczywistość materiałów, ograniczenie środków wyrazu. Są to formy architektoniczne pozbawione detalu architektonicznego prezentujące prostotę i umiar. Obydwie budowle pozbawione narracji pozostają w sferze milczącego stylu abstrakcji. Można odnieść wrażenie, że ani architektowi, ani jego architekturze nie zależy na tym, by zwracać na siebie uwagę.

Forma tych domów może przywołać na myśl formę lapidarnego znaku ustawionego w naturze. Określenie znak kojarzy się z taką formą architektoniczną, która nie naśladuje kształtów przyrody, lecz uzupełnia ją formami wyprowadzonymi z geometrii. Wtedy architektura jawi się nie jako sztuka odtwórcza, lecz wytwórcza, która może, jak chce Władysław Tatarkiewicz, zachwycać, wzruszać lub wstrząsać.

the vicinity. Such an intention may be associated with Le Corbusier’s idea of “a garden on the roof”.

Guerrero House was implemented in 2006 in Cadiz. Its architectural form also results from a play of two quadratic prisms. The bigger one appears to be a high, massive white wall marking the borders of a private space allotted from a plain covered with grass. The smaller one, the proper house is situated inside an encircling wall. The house opens towards the surrounding patio-gardens with some appropriated motifs of nature: stones, plants, water...

Incisions in the border wall opened towards the sky facilitate eye contact with the surrounding landscape. It seems that the architectural composition of the two solids was designed so as to create a safe, intimate, quiet, cosy space. It was possible owing to the reserved geometry of the form, omnipresent neutral whiteness, a delicate play of lights and shadows.

Under stylistic pluralism, minimum architecture seems to be the effect of a craving for simple architecture being a synonym for an intellectual and elegant style. This idea could be perceived as a protest against excessive shapes, often forced by the pressure of commercialism.

Both buildings reveal orthodox rationalism and minimalist tendencies. They are based upon the readability of the geometry of the layout, the obviousness of the materials and the limitation of the media. These architectural forms without an architectural detail are characterized by simplicity and moderation. Both edifices, devoid of narration, remain in the sphere of a silent abstract style. One may have the impression that neither the architect nor his architecture cares to draw attention.

The form of the houses may bring the form of a concise sign placed in nature to mind. The word sign is associated with an architectural form which does not emulate the shapes of nature but complements it with some forms derived from geometry. Then architecture appears to be a creative, not imitative, art which can – as Władysław Tatarkiewicz would say – amaze, move or shake.

Villa Belvedere.

Dom Guerrero

